

En leverantör kan ha ett berättigat intresse av att få sin ansökan om överprövning av ett avtals giltighet prövad, även om avtalet har sagts upp av avtalsparterna utan att några prestationer har utväxlats.

En ogiltigförklaring av ett avtal innebär att avtalet inte kan göras gällande och att eventuella prestationer ska återgå.

En upphandlande myndighet och en leverantör justerade ett befintligt avtals innehåll och längd genom ett tilläggsavtal i januari 2018. En annan leverantör ansökte om överprövning av tilläggsavtalets giltighet. Under målets handläggning i förvaltningsrätten kom avtalsparterna överens om att tilläggsavtalet inte längre skulle gälla samt att det ännu inte till någon del hade verkställts. De ansåg att målet skulle avskrivas. Förvaltningsrätten fann dock inte skäl att avskriva målet utan ogiltigförklarade tilläggsavtalet i juni 2019. Kammarrätten avlog avtalsparternas överklaganden.

Frågan i målet hos Högsta förvaltningsdomstolen var om ändamålet med en ansökan om överprövning av ett avtals giltighet har förfallit när avtalet har sagts upp av avtalsparterna utan att några prestationer har utväxlats.

Högsta förvaltningsdomstolen konstaterade att skadestånd är ett rättsmedel på upphandlingsområdet och att rätten till skadestånd går förlorad om talan inte väcks vid allmän domstol inom ett år från den tidpunkt då avtal har slutits eller har förklarats ogiltigt genom ett avgörande som har fått laga kraft. Det finns en risk att tidsfristen löper ut om allmän förvaltningsdomstol avskriver målet utan sakprövning, vilket skulle kunna innebära att leverantören fråntas rätten till ett effektivt rättsmedel.

Eftersom tidsfristen med utgångspunkt från tidpunkten då tilläggsavtalet slutits löpte ut innan förvaltningsrätten meddelade sin dom var leverantörens enda möjlighet att väcka skadeståndstalan att ansökan om överprövning bifölls och att tidsfristen skulle räknas från tidpunkten då beslutet om ogiltigförklaring vunnit laga kraft. Högsta förvaltningsdomstolen fann mot den bakgrunden att leverantören fick anses ha ett berättigat intresse av att få ansökan prövad. Målet skulle därför inte avskrivas.

Mål nr 1742-20, HFD 2020 ref. 61

Dom meddelad i Högsta förvaltningsdomstolen i Stockholm den 11 november 2020